

De heer van Rummelen merkt op, dat we in Z. Limburg „Wijngaardsberg” vaak zien voorkomen. Het zijn dan gehuchten, hellingen of namen van boerderijen, maar steeds gelegen op zuidelijke of zuidwestelijke hellingen.

De heer v. Rummelen sluit de vergadering, na den wensch te hebben uitgesproken, dat de volgende vergadering weer gepresideerd zal kunnen worden door Rector Cremers.

VERSLAG

DER ROERMONDSCH E VERGADERING VAN 12 DECEMBER 1939.

Aanwezig: de heeren W. Schreurs, C. Verschuere, L. Wever, A. Miscer, P. Clerx, A. van Thiel, W. H. Schenk, Ed. Lückcr, J. Cals, Mgr. J. van Gils, H. Geurts, Jos. Schreurs, P. Nagel, Jacq. Storms, A. Mertens, G. van den Boorn, Eug. Hennekens, P. H. van Laar, L. Loven en E. Kruytzer.

Na opening van de vergadering laat de heer van den Boorn enkele spinnen zien en vertelt naar aanleiding daarvan iets over het weefsel der spinnen. Vele dieren spinnen draad, maar de meeste alleen in hun jeugdtijd. De spin kan 't vanaf het oogenblik, dat ze uit het ei komt tot aan haar dood en de meeste doen het ook zoolang. Zelfs de vagabonden verplaatsen zich niet, zonder een draad achter zich te laten, die ze hier of daar bevestigen.

De draad van een spin is sterk, — loop maar eens door wat struiken —, want ze bestaat uit vele fijne draadjes, uit de vele spinbuisjes samengevoegd. Benton kon aan een sterken draad — in 5 proeven — 82 tot 98 gram brengen, voordat hij brak.

Aan de manier van weven kan men de meeste families van elkaar onderscheiden en dikwijls ook de soorten. We zullen met de eenvoudigste op dit gebied beginnen: De *Citigraden* of Jachtspinnen (b.v. de *Lycosiden* of wolfspinnen), de *Saltigraden* of Springspinnen en de *Laterigraden* of Krabspinnen weven niet, tenzij het zaadnet en den hechtdraad. Toch maken de meeste onder deze spinnen een holletje onder den grond.

Dan komen b.v. *Atipus*, die een lange buis in en boven den grond maakt, en *Argyroneta*, die een duikerklok maakt.

Dan krijgen we reeds webben: *Pholcus* — merkwaardig om z'n 8 oogen — weeft allerlei draden dwars door elkaar. Zoo doen ook in het klein de *Drassiden* tusschen steenen en *Dyctyna* tusschen het gras.

Webben in zak- of napvorm zijn goed bekend bij de *Agaleniden* (*Agalena* en *Tegenaria*), zeer dicht maar onregelmatig geweven, de holte naar boven met hinderdraden. De holte maakt het wegkomen van de prooi moeilijker.

De *Linyphiën* maken zoo'n zelfde soort net, dat lang niet zoo dicht is en waar ze de prooi doorheen trekken (op struiken veelvuldig).

Tenslotte de *Orbitelariae* of Radspinners, vooral

de *Epeiriden*, waaronder de *Zilla-* en *Hyptiotes*-soorten. Deze laatste houden een draad gespannen en vierden hem, als er iets in het web komt. Andere spinnen schudden het net.

In verband met een mogelijke excursie was ter vergadering aanwezig een gedeelte van de geologische kaart van de Ardennen, aan de hand waarvan de heer van Thiel sprak over de erosie en sedimentatie door de Maas in Limburg. De Maas en hare zijrivieren, komende door de Ardennen, werden door de opheffing van dit gebergte en de daling van de bodem in het Noorden, gedwongen tot een steeds dieper insnijden. Hetzelfde gold voor de Rijn uit het Leesteenplateau en beide rivieren hebben toen een groote puinkegel neergelegd in het voorland: het rivier- of Zuidelijk-diluvium. Dat grint vindt men thans terug op een hoogte van 200 m + A.P. bij Neufchateau even ten Zuiden van Eysden en de Maas nam toen haar loop meer in Oostelijke richting langs Noorbeek, Bocholtz, Geilenkirchen; later is ze meer Westelijk gaan stroomen in de richting van Margraten en Schimmert en daarna naar de Kempen, waarvan het gevolg was, dat het hoofdterrasgrint een waaivormige puinkegel vormt, waarbij zich ten Zuiden van Roermond die van den Rijn voegde. Hierin is in Zuid-Limburg het Middenerras ingesneden en daarin weer het Laagterras, terwijl tengevolge van de terraskruising, bij Roermond de Hoofdterrasafzettingen onder de jongere terrasafzettingen liggen.

Het grint door de Maas aangevoerd zal dus bestaan uit die gesteenten, waaruit de bodem van de Ardennen en Zuid-Limburg is opgebouwd en wel uit de meest harde en weerstandskrachtige, want naarmate men meer Noordelijker komt, zal het gesteente steeds meer worden vergruisd en blijven alleen de hardste deelen behouden: kwartsiet, zandsteen, calcedoon. Van vele zijn de herkomst en de ouderdom onbekend, omdat ze in verschillende formaties en op verschillende plaatsen voorkomen, maar van andere kan men de herkomst nog bepalen en dit zijn dan de eigenlijke gidskeien, waarvan enkele zeer sprekende ter vergadering te bezichtigen waren, o.a. de Cambrische Revinienkwartsiet, de porphyroïde van Mairus (een vulkanische intrusie in het Revinien), lydiët uit het Onder-Carboon, Conglomeraat van Burnot uit het Onder-Devoon, Vuursteen uit het Krijt en vuursteentjes uit het Mioceen van Zuid-Limburg, Kiezeloöolith uit het Pliocene.

Naar aanleiding van deze causerie werden nog verschillende vragen gesteld over het voorkomen der Maasterrassen in bepaalde plaatsen van ons gewest. Ook werd gesproken over den loop van de Maas in den historischen tijd. Vooral Mgr. van Gils wees op de belangrijkheid van deze quaestie in verband met kasteelen en kerken, die zich bevonden of thans nog bevinden in de buurt van den tegenwoordigen Maasoever.

De heer Lückcr heeft een boekwerk meegebracht uit de zeventiende eeuw, n.l. *Metamorphosis naturalis* ofte Historische Beschryvinge van den Oirspronk, aerd, eygenscapen ende vreemde ver-

anderinghen der wormen, rupsen, maeden enz. door Joannem Goedaerdt, tot Middelburgh, by Jacques Fierens, Boeckverkooper, inde Globe. 't Is uitgegeven in drie deelen. Deze boeken geven ons altijd een aardigen kijk op den toenmaligen stand der wetenschap.

De **Voorzitter**, de heer Kruytzer, doet een mededeeling uit de „Naturw. Monatschrift aus der Heimat van Oct. 1939 (Jrg. 52) over de waarde, die men in het begin der 19e eeuw nog hechtte aan de tonderzwam. Zooals men weet, komt deze zwam bijna uitsluitend op beuken voor. Zoo werd

in 1816 in West Pruisen een bosch van 600 tot 700 oude beuken verpacht voor de som van 200 Taler, juist van wege het voorkomen van deze zwam. De echte Tonderzwam, *Fomes (Polyporus) fomentarius* L., is in Nederland zeer zeldzaam.

De heer **Verschueren** laat een andere zeldzame zwam zien, n.l. *Radulum membranaceum* Bull., een resupinate stekelzwam op tak, gevonden te Linne.

De volgende vergadering zal niet plaats hebben op 2 Jan., maar op **Dinsdag 9 Januari**, des namiddags te 6 uur in het Bisschoppelijk College.

NEUSEELÄNDISCHE PHORIDEN

von
H. Schmitz S.J.
(Schluss).

Übersicht der Ergebnisse.

Das aus insgesamt 106 Exemplaren bestehende Material neuseeländischer Phoriden von Dr. Tonnoir und dem Canterbury Museum setzt sich nach Bridarollis und meiner Untersuchung folgendermassen zusammen:

<i>Kierania</i> n.g.	<i>grata</i> n. sp.	8 Ex. (4 ♀ ♀)
<i>Triphleba</i> Rondani		
<i>Tonnoirina</i> n. subg.	<i>fuscithorax</i> n. sp.	1 ♀
	<i>rufithorax</i> n. sp.	3 ♀ ♀
	<i>atripalpis</i> n. sp.	1 ♀
<i>Bothroprosopa</i> n. g.	<i>mirifica</i> n. sp.	9 Ex. (2 ♀ ♀)
<i>Palpocrates</i> n. g.	<i>rufipalpis</i> n. sp.	2 ♂ ♂
	<i>obscurior</i> n. sp.	2 ♂ ♂
<i>Tarsocrates</i> n. g.	<i>niger</i> n. sp.	4 Ex. (1 ♀)
<i>Diploneura</i> Lioy		
<i>Diploneura</i> s. str.	<i>caudata</i> n. sp.	2 Ex. (1 ♀)
<i>Abaristophora</i> Schmitz		
<i>Antipodiphora</i> n. subg.	<i>tonnoiri</i> n. sp.	3 Ex. (1 ♀)
	<i>subarcuata</i> n. sp.	1 ♂
	<i>austrophila</i> n. sp.	3 ♂ ♂
	<i>nana</i> n. sp.	1 ♂
	<i>brevicornis</i> n. sp.	3 Ex. (1 ♀)
	<i>similicornis</i> n. sp.	1 ♂
	sp.	1 ♂
<i>Ceratoplatus</i> n. g.	<i>fullerae</i> n. sp.	1 ♂
<i>Macroselia</i> n. g.	<i>longiseta</i> n. sp.	5 Ex. (2 ♀ ♀)
<i>Aphiura</i> n. g.	<i>breviceps</i> n. sp.	1 ♂
<i>Beckerina</i> Malloch	<i>polysticha</i> n. sp.	1 ♂
<i>Distichophora</i> n. g.	<i>crassimana</i> n. sp.	1 ♂
<i>Megaselia</i> Rondani		
subg. <i>Aphiochaeta</i> Brues	<i>comparabilis</i> Schmitz	4 Ex. (1 ♀)
	<i>impariseta</i> Bridarolli	15 Ex. (5 ♀ ♀)
	<i>dupliciseta</i> Bridarolli	1 ♀
	<i>dolichoptera</i> Bridarolli	10 Ex. (4 ♀ ♀)
	<i>longinqua</i> Bridarolli	4 ♀ ♀
	<i>castanea</i> Bridarolli	4 Ex. (2 ♀ ♀)
	<i>rufipes</i> Meig.	7 Ex. (3 ♀ ♀)
	<i>lucida</i> Bridarolli	3 Ex. (2 ♀ ♀)
	cf. <i>halterata</i> Wood	1 ♂
Zwei nicht bestimmte Gattungen	zwei Arten	2 Ex. (je 1 ♂)